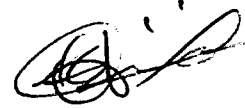

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 14.05.2025

Doğan BEKİN**İstanbul Milletvekili**

Türkiye'de Rize, Artvin, Trabzon ve Giresun başta olmak üzere Doğu Karadeniz Bölgesinde geçimini çay tarımı ile sağlayan yüzbinlerce üretici bulunmaktadır. Bölge ekonomisine ve geçimini çay ile sağlayan üretici için Mayıs ayında açıklanan yaş çay alım fiyatları büyük önem taşımaktadır. Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı sosyal medya hesabından yaptığı duyuruda, "2024 yılında yaş çay rekoltesi 1 milyon 430 bin ton olarak gerçekleşmiştir. ÇAYKUR 2024 yılında 49 yaş çay fabrikasında 783 bin ton yaş çay almış olup, bu yıl da ortalama aynı miktarda alım yapmayı hedeflemekte olduklarını ve 2024 yılında 19 olan yaş çay bedeli 2025 yılı için 25,44 TL olarak belirlediklerini açıklamıştır. Ancak Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı tarafından açıklanan yaş çay alım fiyatları beklentilerin çok altında kalmıştır. Açıklanan kilogram başı fiyat, son bir yılda gübre, işçilik, mazot ve diğer tarımsal girdi maliyetlerinde yaşanan yüksek artışlar dikkate alındığında üreticiyi zarara uğratmaktadır. Karadeniz Bölgesi'nde ortalama 1 milyon insan çay tarımıyla geçimini sağlıyor. Düünden bugüne çay üreticilerinin, yıllardır fiyat belirleme konusunda yaşadıkları sıkıntılar, geçmişte olduğu gibi bugün de ekonomik ve sosyal açıdan ciddi bir krizin içinde olduklarını göstermektedir. Çay üretiminin yalnızca üreticileri değil bölgedeki işçilerden kadınlara, mevsimlik işçilerden, esnafa kadar geniş bir kesimi etkilemektedir. İstikrarlı ve güven veren tarım politikalarının eksikliği üreticiyi zor durumda bıraktığı gibi üreticinin çay tarım üretiminden uzaklaşmasına neden

olacaktır. Üreticiye yeterli refahı sağlamayan, maliyetin altında kalan fiyat politikaları ciddi ekonomik ve sosyal sorunlara yol açacaktır.

Bu bağlamda;

- 1- 2025 yılı yaş çay alım fiyatları üretici maliyetlerini karşılamadığı açık şekilde görüldüğü halde alım fiyatları hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 2- Enflasyonda yaşanan artış nedeniyle girdi maliyetleri katlanarak artarken yaş çay alım fiyatında bu artışın görülmemesinin gerekçesi nedir?
- 3- 2025 yılı için belirlenen yaş çay alım fiyatları beklentilerin çok altında kalması nedeniyle üreticinin zararını karşılamak adına Bakanlığınız bir destekleme programı planlamakta mıdır?
- 4- 2025 yılı için belirlenen yaş çay alım fiyatı beklentinin çok altında kalması nedeniyle Karadeniz Bölgesi'nde bundan sonraki yıllar için çay üretiminde yaşanabilecek düşüşe karşı Bakanlığınızın planladığı herhangi bir eylem planı var mıdır?
- 5- Bakanlığınızın yaşanan mağduriyeti gidermek adına açıklanan fiyatın yeniden gözden geçirilmesi veya revize edilmesine yönelik bir çalışması var mıdır?